

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quæstiones aliquot circa prædictos titulos. § 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

voluisse innovare pœnam illam, quæ jam erat abolita per Innocentium Tertium, illius expressam mentionem nullo modo faciendo, Adde in pœnis benigniorem sensum esse sustinendum, &c.

7. Si ordinandus pactum inerat cum Episcopo, quod ab eo non peteret alimenta, tunc enim verò incurreret a suspensionem à solo Summo Pontifice dispensandam, & ordinans solum expenditur per triennium à collatione Ordinum, & eundem præsentans, per idem triennium, ab Ordinum executione.

8. Quando scienter Episcopus ordinat aliquem sine patrimonio, quem alius Episcopus præsentavit, quis nam obligabitur porrigere ejusmodi ordinato alimenta, ordinans, an præsentans?

F. C. s. Epif. de præb. & dignitat. in 6. Respondeo, id clarè decidi à Bonifacio Octavo in jure, quod, quando occurrerit casus, facilè videre poteris, longum enim esset Decisionem illam varios casus continentem hic referre.

PATRIMONIUM FICTUM.

9. Quid si quis fingat, vel ementiatur Patrimonium?

Respondeo. Tunc, si fictum supponis esse patrimonium, nullum illud erit; ergo is cum nullo titulo ordinabitur, & sic recurrit doctrina modo prædicta à numero quarto.

PATRIMONIUM CUM

Promissione illud alteri retrodonandi.

10. Quid, si ab amico acceptavi Patrimonium, unde cum verò patrimonio promoveat, sed eidem amico promiserim, me illud eidem retrodonaturum?

Respondeo. Tunc peccasti graviter, quia in re gravi decepisti Ecclesiam.

Initas: incidine in suspensionem?

Respondeo. Si hoc modo acquisitum patrimonium verum est patrimonium, non ordinatus fuisti sine titulo, atque adeò in nullius sententia incurristi in suspensione: si non est verum, ut ego puto, quia morali modo est, ac si illa bona non haberes, Doctores allatum. 4. dicunt, te incidisse. At Doctores sequentes opinionem probabiliorem dictam. 6. negant, si nullum pactum iniisti cura Episcopo.

11. Bonacina e cum aliis putat, prædictum, qui promisit se retrodonaturum amico post Ordines susceptos patrimonium non obligari ad retrodonandum, quia ex Tridentino bona, ad quorum titulum quis ordinatur, alienari nequeunt: unde potest is bona illa sibi in conscientia retinere, at Suar. d. aliique dicunt, teneri ad retrodonandum; quia, vel jure invalida fuit donatio amici ob defectum voluntatis de absolute donando, vel certe moraliter, ut ego dixi, seu æquivalenter, nulla, fuit.

12. Hæc posterior sententia mihi videtur probabilior, Verum utramque esse probabilem, meritò dicit Diana loc. citat. licet priorem, ut probabilior em ipse sequatur, addit ex Sanch. aliisque, ejusmodi retrodonationem, si forte fiat, rescindi solere à foro exteriori, idque in pœnam Donatoris, qui voluit decipere Ecclesiam, & Episcopum. Unde etiam sequitur, quod Judex non obligabit dictum Donatarium, ut donationem sibi factam ab suo illo amico, illi retrocedat.

13. Si quis ordinandus promittat patrimonium amico reddere, quando ipse jam ordinatus factus fuerit sufficiens beneficium, vel alia bona, idque cum consensu Episcopi, nullam pœnam, nullamque culpam incurrit, quia nulla ratione contra Tridentinum operatur. Ita Trullench.

IN SYNODO PANORMITANA

suspenditur, qui cum ficto patrimonio ordinatur.

14. Denique hic duo advertite. Primum, prædicta sic se habere in jure communi, Ceterum quisque sua Diocesana consulat Statuta. Sanè Synodus Panormitana sic suspensionem contra prædictos pronunciat: *Declaramus, fictitium esse Patrimonium illud, quod ab aliquo possidetur cum prævio pacto non exigendi fructus annuos, vel eos retrodonandi, vel quomodolibet retrocedendi. Declaramus etiam, in pœnam suspensionis à jure impostam eos incurvere, qui cum hoc fictitio, & simulato patrimonio ad Sacros Ordines accesserint: eandemque pœnam suspensionis ipso facto incurrendam, si, & quatenus opus est, denuo adiungimus.*

ULTRA

ULTRAMONTANI SUSPENDUNTUR, si cum ficto Patrimonio ordinantur.

15. Secundò, adverte adesse Decretum Urbani Octavi, quod eo ipso Ultramontanos, vel natos extra Italiam suspendit in perpetuum, si ordinentur in Italia cum ficto patrimonio, aliisque eos pœnis ad arbitrium Summi Pontificis subdit. De hoc Decreto iterum redibit sermo non multò postea.

DE PATRIMONIO SUFFICIENTI, sed non ex arbitrio Episcopi.

16. Si quis Patrimonio fruatur, quod sibi sufficiat ad alimenta sibi congrua; Episcopus tamen nolit patrimonium illud ad Ordines admittere, si is nihilominus initiatur, dicitur initiari sine iufficienti patrimonio?

17. Rursus, si Episcopus, vel Synodus decrenat pro patrimonio iufficienti v. gr. quinquaginta aureos annuos, sufficiant autem mihi in meo oppido viginti, vel triginta, si cum his promovear, dicar ne promoveri cum iufficienti patrimonio?

18. Respondeo, utrumque dici sine iufficienti patrimonio promoveri; quia manifestè Tridentinum illud vult esse iufficienti, quod approbat Episcopus Ita Trullench. b alios citans. Reminiscere nihilominus, tum pro his, tum pro præcedentibus casibus, si parum, seu in quantitate minimè notabili sit defectus, esse tunc parvitatem materiæ, atque adeò tantummodo culpam venialem. Quænam sit hæc parvitas, vide apud Dianam p. 4. tractat. 4. Ref. 52.

AN PATRIMONIUM ALIENARI queat?

19. Non posse alienari, donec ordinatus nanciscatur iufficienti Beneficium, vel bona, unde alatur, idque cum consensu Episcopi, disertè præcipit Tridentinum. c An autem consensus Episcopi ita requiratur, ut sine illo invalida sit alienatio facta à dicto ordinato jam habente iufficienti beneficium, vel bona; bipartita est sententia apud Barbosam d videntia, affirmans altera, altera negans, utraque probabiliter, quia verba, & contextus Tridentini in utramque partem probabiliter trahi possunt.

20. Sed adhuc inquires. Primò, An sicuti patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatus fuit, potest modò dicto alienari post adeptum iufficienti Beneficium: ita e contra possit Beneficium renunciari post adeptum iufficienti patrimonium, vel iufficientia bona Tridentinum enim solum prioris casus meminit.

21. Respondeo, posse modo dicto, este- nim eadem prorsus ratio, eademque Concilii intentio.

22. Inquires Secundò, An, si alienarem dictum patrimonium ante adeptum iufficienti beneficium, vel bona: non solum illicite mortaliter, ut certum est, sed etiam invalidè alienarem.

23. Respondeo, etiam invalidè, ut est sententia communis; id enim clarè colligitur ex verbis illis Tridentini loc. citat. nullatenus possint addito sine, cur alienatio prohibeatur, qui est, alimenta ordinato in Sacris non adesse.

Immodò, nec potes hypothecare tuum patrimonium, nec creditori tuo illud cedere, nec alteri remittere. Audi Barbosam. e

24. Alienari, aut extingui, vel remitti non potest patrimonium, immodò, nec vendi, nec permutari, nec hypothecari, nec præscribi tempore ordinatio, & paulò post, dictio, illa nullatenus importat nullitatem actus ipso iure, ex multis quos plena manu retuli in tr. de dictionibus.

25. Audi Aloysium f Riccium: eleganter, f Aloysius inquit, dubitatum fuit, an prohibitus alienare Ric. p. 2. bona, ad quorum titulum quis fuit ordinatus, decis. Cur censetur etiam prohibitus obligare eadem bona? & paulò post cum multa erudite protulit. Neap. de- set, sic habet: Nullatenus potest obligare in specie, c. s. mibi seu speciali obligatione nominando tale bonum 212. mul- patrimoniale: & licet possit, sine inchoatione poena tos Auct. obligare in genere, obligando nimirum in omnia & rebus bona sua, tamen in tali generali obligatione non adducens. comprehenduntur huiusmodi bona, ad quorum titulum fuit promotus.

26. Confirmatur hæc ex sequenti resolutione. Quærun g nonnulli, An ordinatus g Ap. Le- Diaconus cum legitimo patrimonio, si illud and. de ante susceptionem presbyteratus alteri re- Ord. d. 91. nunciet (idem certè esset, si vendat) & deinde qu. 6. ad Sacerdotium promoveatur, incurrat suspensionem? (peccare enim mortaliter non est dubium) & quamvis multi, qui sententiam

illam

illam dictam num. 4. sequuntur, affirmant, quia hic sine patrimonio ordinabitur; tamen probabilius plures, etiam stando in illa sententia, negant, quia censent hanc renunciationem omninò esse invalidam, unde bene colligunt, huac re vera non ordinari sine patrimonio.

27. Dictum patrimonium licet à Principe collectari non possit, nec ex illo debeatur gabella; tamen in rigore non esse bonum Ecclesiasticum, dixi contra Marchinum, b

DE AMITTENTE PATRIMONIUM.

18. Titius idoneo patrimonio instructus ordinatus fuit Subdiaconus, sed deinde, sine sua culpa, illud amisit, potestne licitè, sine alijs bonis ad superiores Ordines ascendere? Idem quæro de simili Diacono, quoad Sacerdotium.

29. Respondeo, non posse, quia sic promoveretur sine patrimonio contra Tridentinum. Effulget tamen una quædam benigna interpretatio: nam, si in Diaconatu, vel Subdiaconatu cum dedecore status Ecclesiastici, vel mendicare, vel turpi quæstu victum quætere is cogeretur, spem autem haberet, cum Sacerdotio honestius se fore sustentandum, posset Episcopus dispensare ad Sacerdotium, quia hæc esset causa sufficiens dispensandi, ita Henriquez, & Avila, quos citat, & non reprobatur Castrop. l. c.

30. Propter dictas similes rationes cum legitimo Patrimonio promovis, sed deinde sine culpa (nam cum culpa dicam alibi e) ob aliquod infortunium, illo privatis, poterit Episcopus permittere celebrationem, aliaque Sacerdotis ministeria, Immo puto, Sacerdotes ejusmodi posse sine ulla Episcopi licentia, porro prosequi in suis dictis ministeriis, quia, ubi nulla culpa, nulla esse debet poena. Et quia honestius sic vivent, &, quia nullum jus est in oppositum. Jura enim solum vetant, ne ascendatur ad Ordines sine patrimonio, nihil de ejusmodi amissione loquuntur, & denique, quia talis est praxis; cum nemo ex Sacerdotibus se gerat, (etiam scientibus Prælati) ut suspensum ex superveniente jactura patrimonii. Vide, quæ Deo aspirante dicam in Tract. cit. de irreg.

AN SINE PATRIMONIO INSIGNIS aliquis vir initiati possit?

Quid de expectante certo hæreditatem, vel quid simile?

31. Docent non pauci posse aliquando Episcopum dispensare, ut absque Patrimonio, vel Beneficio ordinetur in Sacris vir literis insignis, cui meritò præsumi potest non defutura honesta alimenta.

32. Sed profectò id videtur contra Tridentinum, & fortè, dum præcipit, ne quis, quamvis alias sit idoneus, moribus, scientia, & ætate sine titulo ordinetur, id prohibere signatè voluit.

33. Majorem probabilitatis speciem habet. Primò, quod aliqui hæc affirmant, posse scilicet promoveri eum, qui de proximo certo moraliter expectat Beneficium, tunc enim (ajunt) modo morali, & humano potest estimari, jam potiri Beneficio.

Secundò, quod alii dicunt, posse factis initiari filium, qui pingue patrimonium expectat à Patre.

Tertiò, quod Sæ, & multique putarunt, posse scilicet promoveri graduatum in jure Canonico, vel in Theologia præsertim in Collegiatis Majoribus Hispaniæ, quibus nunquam defunt Beneficia pinguis; tunc enim perinde sunt, ac si Beneficio gauderent.

34. His tamen non obstantibus, quæ pensitare nunc non vacat, recedendum non est à tam clara dispositione Tridentini ibi (nisi legitime constet Beneficium pacifice possidere) & ibi (patrimonium verè ab eis obtineri.) Adde, & responsiones Cardinalium apud prædictos Auctores, & præsertim apud Sæ expurgatum.

AN SINE BENEFICIO, SED cum solo Patrimonio possit quis promoveri?

35. Tridentinum loco citato, sic disponit: Patrimonio, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possunt, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum. Hæc Tridentinum. Cum ergo illud judicaverit

a Sanch. l. c. consil. c. 1 dub. 36 b Marob. supra. c

de Ord. tr. 2. p. 6. ca. 7 diff. 12.

c Sup. in tract. de

casib. res. serv. c. 5.

§. 3. nu. 53.

d Castrop. d. un. de Ord.

p. 9. nu. 4.

eum Suar. rio.

Barb. Henr. ab eod. cit.

Trull. de Ord. l. 6. c.

unic. dub. 12. nu. 3. in

tit. de Patrim.

f Infra de irreg. c. 20 §. 1.

f Henr.

Avil. de que n. q.

Castrop.

Ord. p. 9. nu. 1.

g Trid. de 2. l. c. 2. Reform.

h Ap. In. and. d. p. 9. de Ord. qu. 13.

i Sanch. l. c. 1. nu. 1.

Leand. l. c. 1. nu. 1.

k Sæ. de que n. q. c. 1. nu. 1.

Leand. p. 20. de Ord. p. 1. nu. 1.

ref. 15.

